

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

प्रथम वर्ष कला

सत्र - एक

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) तहान (कादंबरी) लेखक — सदानंद देशमुख, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे

घटक १ — i) कादंबरी : स्वरूप, घटक व प्रकार

ii) मराठी कादंबरीची वाटचाल

iii) कादंबरी वाङ्मयाचे वेगळेपण

घटक २ — i) तहान — कथानक, आशय

ii) तहान — वेगळ्या विषयावरील कादंबरी

iii) तहान — व्यक्तिरेखा, प्रसंग, संघर्ष

iv) तहान — संवाद, भाषाशैली, निवेदन पद्धती

२) साहित्यप्रकार : संकल्पना आणि स्वरूप

संपा. डॉ. ईश्वर सोमनाथे, डॉ. मिलिंद कांबळे

या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

i) कथा : स्वरूप व रचना — प्रा. श्रीमती अनिता आढाव

ii) कविता : या वाङ्मय प्रकाराची संकल्पना व स्वरूप —
भीमराव दत्ता कांबळे

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा — ८० गुण

२) अंतर्गत मूल्यमापन — २० गुण

एकूण — १०० गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) मराठी कादंबरी — तंत्र व विकास — बापट व गोडबोले
- २) मराठी कादंबरी — चंद्रकांत बांदिवडेकर
- ३) मराठी ग्रामीण कादंबरी — रवींद्र ठाकूर, मेहता, पुणे.
- ४) मराठी कादंबरी — ल. ग. जोग
- ५) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी — विलास खोले
- ६) मराठी कादंबरी : चिंतन आणि समीक्षा — चंद्रकांत बांदिवडेकर
- ७) साहित्य प्रकार : संकल्पना आणि स्वरूप — डॉ. ईश्वर सोमनाथे,
डॉ. मिलिंद कांबळे, विजय प्रकाशन, नागपूर.
- ८) स्वातंत्र्योत्तर मराठी कादंबरीची वाटचाल — डॉ. शंकर विभूते, स्वरूप
प्रकाशन, औरंगाबाद.
- ९) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड — ४ — संपा. रा. श्री. जोग, म. सा. प.
प्रकाशन, पुणे.
- १०) मराठी कथा : उद्गम आणि विकास — डॉ. इंदुमती शेवडे
- ११) मराठी कथेची स्थितीगती — अंजली सोमण, पुणे.
- १२) मराठी कथा : स्वरूप आणि विकास — प्रा. वा. वि. कुलकर्णी
- १३) मराठीतील कथारूपे — प्रा. रा. ग. जाधव, स्नेहवर्धन प्रकाशन
- १४) कथा : संकल्पना आणि समीक्षा — डॉ. सुधा जोशी
- १५) मराठी कविता : स्वरूप आणि विवेचन — निशिकांत ठकार
- १६) कविता आणि प्रतिमा — सुधीर रसाळ, मौज प्रकाशन
- १७) कवितारती — संपा. पुरूषोत्तम पाटील
- १८) आदिवासी कादंबरी आणि इतर — डॉ. प्रमोद मुनघाटे, तनुजा प्रकाशन,
नागपूर.
- १९) तहान : स्वरूप आणि समीक्षा — संपा. डॉ. कैलाश सार्वेकर
- २०) साहित्यविचार — डॉ. अ. वा. कुलकर्णी
- २१) साहित्यविचार (संपा.) — डॉ. द. दि. पुंडे, डॉ. स्नेहल तावरे
- २२) काव्यशास्त्र प्रदीप — डॉ. स. रा. गाडगीळ
- २३) वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र — म. द. हातकणंगलेकर
- २४) साहित्यविचार — भालचंद्र खांडेकर

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

प्रथम वर्ष कला

सत्र - एक

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ - ३ तास

एकूण गुण - ८०

प्रश्न क्र. १ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. २ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ - 'तहान' या कादंबरीवर संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).
(चार वाक्यांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ - लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).

(साहित्य प्रकार, संकल्पना आणि स्वरूप या पुस्तकातील कथा : स्वरूप व रचना या प्रकरणावर दोन प्रश्न व कविता : या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना व स्वरूप या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ - अतिलघुत्तरी प्रश्न - सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(तहान कादंबरीवर चार प्रश्न व साहित्य प्रकार संकल्पना आणि स्वरूप या पुस्तकातील नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर चार प्रश्न. असे एकूण आठ प्रश्न - प्रत्येकी दोन गुणांचे असतील)

- १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

तहान (कादंबरी)	-	५६ गुण
साहित्य प्रकार संकल्पना आणि स्वरूप	-	२४ गुण
एकूण गुण	-	८० गुण

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

प्रथम वर्ष कला

सत्र - दोन

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) अश्रूंची झाली फुले (नाटक) लेखक — वसन्त कानेटकर

- घटक १ —
- नाटक : घटक व प्रकार
 - मराठी नाटकाची वाटचाल
 - नाटक : एक वाङ्मय प्रकार
 - नाटक : स्वरूप व वैशिष्ट्ये

- घटक २ —
- अश्रूंची झाली फुले — कथानक, आशय
 - अश्रूंची झाली फुले — व्यक्तिरेखा, प्रसंग, संघर्ष
 - अश्रूंची झाली फुले — संवाद, भाषाशैली, निवेदन पद्धती
 - अश्रूंची झाली फुले — वेगळ्या विषयावरील नाटक

२) साहित्यप्रकार : संकल्पना आणि स्वरूप

संपा. डॉ. ईश्वर सोमनाथे, डॉ. मिलिंद कांबळे, विजय प्रकाशन,
नागपूर.

या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- कादंबरी वाङ्मय : एक चिंतन— प्रा. डॉ. वसंत शेंडगे
- चरित्र, आत्मचरित्र, आत्मकथन : स्वरूप आणि संकल्पना
उमा उत्तम काळे

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा	— ८० गुण
२) अंतर्गत मूल्यमापन	— २० गुण
एकूण	— १००गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) नाटक एक चिंतन — वसंत कानेटकर, निलकंठ प्रकाशन
- २) नाटक — कालचं आणि आजचं संपा. — डॉ. पुष्पलता राजापूरे — तापस सायन प्रकाशन, पुणे.
- ३) आधुनिक मराठी नाटक (आशय आणि आकृतिबंध) — सुषमा जोगळेकर
- ४) मराठी नाटक — नाटकप्रकार : काळ आणि कर्तृत्व — डॉ. वि. भा. देशपांडे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
- ५) मराठी रंगभूमी : उद्गम आणि विकास — हिरामण लांजे, विवेक प्रकाशन, गोंदिया.
- ६) आजचे नाटककार — संपा. डॉ. दत्तात्रय पुंडे, स्नेहल तावरे
- ७) मराठी नाट्यलेखन तंत्राची वाटचाल — अ. वा. कुलकर्णी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे.
- ८) दलित रंगभूमी आणि नाट्य चळवळ — डॉ. मधुकर मोकाशी, स्नेहवर्धन, पुणे.
- ९) वाङ्मय प्रकार नाटक — भावे, दाते, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर
- १०) नाटक — वाङ्मय प्रकार — संपा. दत्ता भगत — य.च.म.मु. विद्यापीठ, नाशिक.
- ११) कादंबरी : एक साहित्य प्रकार — डॉ. हरि थोरात
- १२) चरित्र आणि आत्मचरित्र — डॉ. सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई.
- १३) भारतीय रंगभूमीची परंपरा — माया सरदेसाई, स्नेहवर्धन
- १४) मराठी नाट्यकला आणि नाट्य वाङ्मय — श्री. ना. बनहट्टी
- १५) मराठी नाट्यसमीक्षा — डॉ. रा. शं. वाळिंबे
- १६) मराठी रंगभूमीचा इतिहास — श्री. ना. बनहट्टी
- १७) भरतमूर्तीचे नाट्यशास्त्र — डॉ. सरोज देशपांडे
- १८) विदर्भातील नाटककार — डॉ. प्रतिभा कुलकर्णी
- १९) विदर्भातील रंगकर्मी — डॉ. प्रतिभा कुलकर्णी
- २०) युगवाणी खंड १ व २ — संपा. वामन तेलंग
- २१) नाट्यसंस्कृती — डॉ. वि. चिं. देशपांडे
- २२) वि. वा. शिरवाडकरांची नाट्यसृष्टी — डॉ. विशाखा कांबळे

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

प्रथम वर्ष कला

सत्र - दोन

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ - ३ तास

एकूण गुण - ८०

प्रश्न क्र. १ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. २ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ - 'अश्रूंची झाली फुले' या नाटकावर संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).
(चार वाक्यांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ - लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).

(साहित्य प्रकार, संकल्पना आणि स्वरूप या पुस्तकातील कादंबरी वाङ्मय : एक चिंतन या प्रकरणावर दोन प्रश्न व चरित्र, आत्मचरित्र, आत्मकथन : स्वरूप आणि संकल्पना या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ - अतिलघुत्तरी प्रश्न - सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(अश्रूंची झाली फुले या नाटकावर चार प्रश्न व साहित्य प्रकार संकल्पना आणि स्वरूप या पुस्तकातील नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर चार प्रश्न. असे एकूण आठ प्रश्न - प्रत्येकी दोन गुणांचे असतील)

- १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

अश्रूंची झाली फुले (नाटक)	-	५६ गुण
साहित्य प्रकार संकल्पना आणि स्वरूप	-	२४ गुण
एकूण गुण	-	८० गुण

श. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

द्वितीय वर्ष कला

सत्र - तीन

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) तुकारामांचे निवडक १०० अंभंग — डॉ. पिंगे, गजमल माळी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे.

- घटक १ —
- संत कवींच्या प्रेरणा व त्या काळाची समाज परिस्थिती
 - संत कवींची भाषाशैली, अध्यात्माची जाण
 - संत वाङ्मयाचा इतिहास
 - संतांची अध्यात्मिक लोकशाही

- घटक २ —
- तुकारामाचे चरित्र
 - तुकारामाच्या अंभंगातील भक्तीयोग
 - तुकारामाची काव्यशैली
 - तुकारामाचे समाज प्रबोधन
 - तुकारामाच्या अंभंगातील व्यावहारिकता

२) काव्यशास्त्र परिचय — डॉ. शिवशंकर उपासे, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- काव्यलक्षण
- काव्यप्रयोजन (पौवार्त्य)

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा	— ८० गुण
२) अंतर्गत मूल्यमापन	— २० गुण
एकूण	— १००गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) संत साहित्य अभ्यासाच्या काही दिशा — डॉ. काळे, नगरकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन
- २) संत पंत तंत — श्री. म. माटे, स्नेहवर्धन प्रकाशन
- ३) संत कविता एक दृष्टिकोन — प्रकाश केजकर, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
- ४) मध्ययुगीन संतसाहित्य — काही आयाम — यु. म. पठान, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
- ५) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (भाग १ ते ५) — अ. ना. देशपांडे
- ६) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास — ल. रा. नसिराबादकर
- ७) संत साहित्य समीक्षा — गो. म. कुलकर्णी
- ८) संत काय म्हणतात — प्र. न. जोशी — अनमोल प्रकाशन, पुणे.
- ९) मराठी संत वाङ्मयातील परमार्थ मार्ग (भाग २) — रा. द. रानडे
- १०) संत तुकाराम चरित्र — ल. रा. पांगारकर, वरदा प्रकाशन, पुणे.
- ११) सत्यकर्मी तुकाराम — विठ्ठल लांजेवार, मध्यमा प्रकाशन, नागपूर.
- १२) पाच संतकवी — शं. गो. तुळपुळे
- १३) संत तुकाराम — वा. सी. बेंद्रे
- १४) संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती — गं. बा. सरदार
- १५) प्रतिभा साधन — ना. सी. फडके
- १६) काव्यशास्त्रप्रदिप — डॉ. स. रा. गाडगीळ
- १७) अभिनव काव्यप्रकाश — रा. श्री. जोग
- १८) संतसंगम — डॉ. अलका इंदापवार
- १९) दृष्टीपथ — डॉ. श्याम मोहरकर, राघव पब्लिशर्स, नागपूर
- २०) तुकारामांचे निवडक अभंग — डॉ. प्र. न. जोशी
- २१) तुकारामांचे निवडक ७५ अभंग — संपा. डॉ. वासुदेव मुलाटे
- २२) मराठी वाङ्मयाभिरूचीचे विहंगमावलोकन — रा. श्री. जोग
- २३) तुकाराम : कथात्म साहित्य : एक अभ्यास — अनुराधा पोतदार
- २४) संत तुकारामाची जीवननिष्ठा — डॉ. ल. का. मोहरीट
- २५) समाज जीवनातील तुकाराम — ता. रा. पाटील
- २६) सिद्ध परंपरा आणि महाराष्ट्रातील संत — डॉ. म. रा. जोशी
- २७) संत मन्मथ स्वामी आणि संत तुकाराम तौलनिक अभ्यास — डॉ. प्रवीण कारंजकर

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

द्वितीय वर्ष कला

सत्र - तीन

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ - ३ तास

एकूण गुण - ८०

प्रश्न क्र. १ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. २ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ - 'तुकारामांचे निवडक १०० अभाग' या पुस्तकावर संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).
(चार अभागांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ - लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).

(काव्यशास्त्र परिचय या पुस्तकातील काव्यलक्षण या प्रकरणावर दोन प्रश्न व काव्यप्रयोजन (पौर्वात्य) या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ - अतिलघुत्तरी प्रश्न - सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(तुकारामांचे निवडक १०० अभाग या पुस्तकावर चार प्रश्न व काव्यशास्त्र परिचय या पुस्तकातील नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर चार प्रश्न. असे एकूण आठ प्रश्न - प्रत्येकी दोन गुणांचे असतील.)

- १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

तुकारामांचे निवडक १०० अभाग	-	५६ गुण
काव्यशास्त्र परिचय	-	२४ गुण
एकूण गुण	-	८० गुण

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

द्वितीय वर्ष कला

सत्र - चार

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) रसयात्रा कुसुमाग्रज (कवितासंग्रह) — संपा — बोरकर, वैद्य, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.

घटक १ — i) मराठी काव्याचा प्रवाह

ii) काव्य संकल्पना कवितेच्या व्याख्या

iii) कवितेचे प्रकार — स्वरूप वैशिष्ट्ये

iv) कवितेचे घटक — शब्द, नाद, अलंकार, वृत्त, प्रतिमा, प्रतीक इत्यादी.

घटक २ — i) कुसुमाग्रजांची काव्यविषयक जाण

ii) कुसुमाग्रजांची सामाजिक कविता

iii) कुसुमाग्रजांची प्रेमकविता

iv) कुसुमाग्रजांची राष्ट्रभक्तीपर कविता

v) कुसुमाग्रजांच्या कवितेतील प्रतिमा, प्रतीके, भाषासौंदर्य

२) काव्यशास्त्र परिचय — डॉ. शिवशंकर उपासे, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.

या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

i) काव्यकारण

ii) शब्दशक्ती आणि अर्थविचार

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा — ८० गुण

२) अंतर्गत मूल्यमापन — २० गुण

एकूण — १००गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) मराठी कविता स्वरूप आणि विवेचन — निशिकांत ठकार
- २) कवितेविषयी — वसंत आबाजी डहाके, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
- ३) मराठी कवितेच्या नव्या दिशा — महेंद्र भवरे, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई.
- ४) स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता — वसंत पाटणकर, साहित्य अकादमी प्रकाशन
- ५) अर्वाचीन मराठी काव्य — रा. श्री. जोग
- ६) आधुनिक मराठी कविता — भ. श्री. पंडित
- ७) कवितेचे रसतीर्थे — निशिकांत मिरजकर
- ८) कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा — वसंत पाटणकर
- ९) काही मराठी कवी : जाणिवा आणि शैली — सुधीर रसाळ
- १०) अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन — अक्षयकुमार काळे
- ११) दलित कविता — म. सु. पाटील
- १२) मराठी कविता आणि आधुनिकता — यशवंत मनोहर
- १३) साठोत्तरी मराठी कविता व कवी — रा. ग. जाधव
- १४) स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता — संपा. सुषमा करोगल
- १५) कविता आणि प्रतिमा — सुधीर रसाळ
- १६) मराठी काव्याचे मानदंड : भाग १ व भाग २ — स. रा. गाडगीळ
- १७) दोन परंपरा — द. भि. कुलकर्णी
- १८) काव्यशास्त्रप्रदिप — डॉ. स. रा. गाडगीळ
- १९) प्रतिभा साधन — ना. सी. फडके
- २०) राहुल वानखेडे यांची कविता : विचारसंग्रहाचा जाहीरनामा — डॉ. इंद्रजित ओरके
- २१) कविता कुसुमाग्रजांची — डॉ. अक्षयकुमार काळे
- २२) अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन — डॉ. अक्षयकुमार काळे
- २३) गर्जा जयजयकार : एक जागरण — संपा. उषा देशमुख

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

द्वितीय वर्ष कला

सत्र - चार

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ - ३ तास

एकूण गुण - ८०

प्रश्न क्र. १ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. २ - घटक क्रमांक १ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.
किंवा
घटक क्रमांक २ वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न.

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ - 'रसयात्रा कुसुमाग्रज' या कवितासंग्रहावर संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).
(चार ओळींचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ - लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).
(काव्यशास्त्र परिचय या पुस्तकातील काव्यकारण या प्रकरणावर दोन प्रश्न व
शब्दशक्ती आणि अर्थविचार या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट
किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ - अतिलघुत्तरी प्रश्न - सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(रसयात्रा या कवितासंग्रहावर चार प्रश्न व काव्यशास्त्र परिचय या पुस्तकातील
नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर चार प्रश्न. असे एकूण आठ प्रश्न -प्रत्येकी दोन गुणांचे
असतील)

- १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

रसयात्रा	-	५६ गुण
काव्यशास्त्र परिचय	-	२४ गुण
एकूण गुण	-	८० गुण

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

तृतीय वर्ष कला

सत्र - पाच

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) (प्राचीन गद्य) लीळाचरित्र — एकाक — डॉ. शं. गो. तुळपुळे

२) दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह — भालचंद्र फडके, श्रीविद्या प्रकाशन,
पुणे.

या पुस्तकातील खालील चार प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- i) दलित साहित्य म्हणजे काय?
- ii) दलितांच्या वेदनेचे आदिरूप
- iii) दलितांच्या विद्रोहाचे आदिरूप
- iv) दलित साहित्याचे स्वरूप

३) भाषाविज्ञान परिचय — डॉ. स. गं. मालशे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे, डॉ. अंजली सोमण
या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- i) भाषेचे स्वरूप आणि उपयोग — डॉ. अंजली सोमण
- ii) स्वनविज्ञान — डॉ. अंजली सोमण

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा	— ८० गुण
२) अंतर्गत मूल्यमापन	— २० गुण
एकूण	— १००गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय — शं. गो. तुळपुळे
- २) प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा व परंपरा — श्री. रं. कुळकर्णी
- ३) महानुभावीय मराठी वाङ्मय — य. खु. देशपांडे
- ४) महानुभाव : साहित्य दर्शन — डॉ. उषा देशमुख
- ५) महानुभाव साहित्य : शोधसंचार — डॉ. अविनाश आवलगावकर
- ६) समग्र मराठी व्याकरण — डॉ. सुधा पेशकर
- ७) मराठीचे व्याकरण — डॉ. लीला गोविलकर, मेहता, पुणे.
- ८) व्यावहारिक मराठी — ल. रा. नसिराबादकर
- ९) भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक व ऐतिहासिक — संपा. मालसे, इनामदार
- १०) सुगम मराठी व्याकरण व लेखन — मो. रा. वाळिंबे
- ११) मराठीचा भाषिक अभ्यास — संपा. मु. श्री. कानडे
- १२) वस्तुनिष्ठ आकलन आणि उपयोजित मराठी लेखन — प्रा. नरेंद्र मारवाडे
- १३) मराठी व्याकरण परिचय — डॉ. राजेश हिरेमठ
- १४) दलित साहित्य : एक आकलन — बाळकृष्ण कवठेकर
- १५) निळी पहाट — रा. ग. जाधव
- १६) डॉ. आंबेडकरांचे समाजचिंतन — डॉ. भालचंद्र फडके
- १७) दलित कविता — म. सु. पाटील
- १८) मराठी कविता आणि आधुनिकता — डॉ. यशवंत मनोहर
- १९) दलित रंगभूमी — संपा. भालचंद्र फडके
- २०) दलित साहित्य : सिद्धांत आणि स्वरूप — डॉ. यशवंत मनोहर
- २१) दलित साहित्य : आजचे क्रांतिविज्ञान — भालचंद्र फडके
- २२) दलितांची आत्मकथने — वासदेव मुलाटे
- २३) दलित साहित्य : आजचे क्रांतिविज्ञान — बाबूराव बागुल
- २४) दलित साहित्य : स्वरूप आणि भूमिका — वामन निंबाळकर, प्रबोधन,
नागपूर
- २५) दलित कथा : उद्गम आणि विकास — डॉ. प्रकाश खरात
- २६) मराठी भाषा आणि साहित्य — डॉ. वि. भा. देशपांडे, डॉ. स्नेहल तावरे
- २७) भाषाशास्त्र विचार — डॉ. रं. बा. मंचरकर
- २८) मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान — डॉ. महेश कदम

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

तृतीय वर्ष कला

सत्र - पाच

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ — ३ तास

एकूण गुण — ८०

प्रश्न क्र. १ — लीळाचरित्रावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न (पर्यायासह).

— १६ गुण

प्रश्न क्र. २ — दलित साहित्य : वेदना व विद्रोह यावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न (पर्यायासह).

— १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ — लीळाचरित्रावर आधारित संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).

(चार ओळींचा एक गट किंवा दुसरा गट)

— १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ — लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).

(भाषाविज्ञान या पुस्तकातील भाषेचे स्वरूप आणि उपयोग या प्रकरणावर दोन प्रश्न व
स्वनविज्ञान या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

— १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ — अतिलघुत्तरी प्रश्न — सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(लीळाचरित्रावर दोन प्रश्न, दलित साहित्य : वेदना व विद्रोह यावर चार प्रश्न व
भाषाविज्ञान या पुस्तकातील नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर दोन प्रश्न. असे एकूण आठ
प्रश्न — प्रत्येकी दोन गुणांचे असतील)

— १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

लीळाचरित्र — ३६ गुण

दलित साहित्य : वेदना व विद्रोह — २४ गुण

भाषाविज्ञान परिचय — २० गुण

एकूण गुण — ८० गुण

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

तृतीय वर्ष कला

सत्र - सहा

बी.ए. मराठी ऐच्छिक अभ्यासक्रम

अभ्यासग्रंथ— १) गरूडझेप — भरत आंधळे, स्टडी सर्कल पब्लिकेशन्स प्रा. लि. मुंबई.

२) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास — ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन
कोल्हापूर.

या पुस्तकातील खालील चार प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- i) ज्ञानदेवे रचिला पाया
- ii) संतमेळ्याची अभंगवाणी
- iii) शाहिरी काव्य
- iv) बखर गद्य

३) भाषाविज्ञान परिचय — डॉ. स. गं. मालशे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे, डॉ. अंजली सोमण
या पुस्तकातील खालील दोन प्रकरणे अभ्यासाला राहतील.

- i) रूपिम आणि पदविचार — डॉ. दत्तात्रय पुंडे
- ii) प्रमाण भाषा आणि बोली — डॉ. स. ग. मालशे

गुण विभाजन

१) लेखी परीक्षा	— ८० गुण
२) अंतर्गत मूल्यमापन	— २० गुण
एकूण	— १००गुण

संदर्भ साहित्य —

- १) समग्र मराठी व्याकरण — डॉ. सुधा पेशकर
- २) चरित्र चिंतन — द. न. गोखले, मौज प्रकाशन, पुणे.
- ३) चरित्र — आत्मचरित्र — अ. म. जोशी
- ४) चरित्र — आत्मचरित्र — जान्हवी संत
- ५) चरित्र — आत्मचरित्र — सदा कन्हाडे
- ६) आत्मचरित्र मीमांसा — आनंद यादव
- ७) चरित्र — आत्मचरित्र : तंत्र आणि इतिहास — अ. म. जोशी
- ८) आत्मसंवाद — संपा. डॉ. आर. के. देवरे, रवींद्र ठाकूर, रवींद्र कडू
- ९) चरित्र — आत्मचरित्र : तंत्र आणि इतिहास — अ. म. जोशी
- १०) प्राचीन मराठीतील चरित्रलेखन — वसंत बोरगावकर
- ११) ऐतिहासिक भाषाशास्त्र — डॉ. र. रा. गोसावी
- १२) मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास (प्राचीन खंड) — डॉ. प्र. न. जोशी
- १३) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ ते ३, म. सा. प. प्रकाशन, पुणे
- १४) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ ते ४ — डॉ. अ. ना देशपांडे
- १५) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप — ह. श्री. शेणोलीकर
- १६) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ ते २ — ल. रा. पांगारकर
- १७) संत पंत आणि तंत — श्री. म. माटे
- १८) मराठी बखर — र. वि. हेरवाडकर
- १९) ज्ञानदेव आणि नामदेव — शं. दा. पेंडसे
- २०) संतवाङ्मयाची फलश्रुती — गं. बा. सरदार
- २१) महाराष्ट्रीय संत मंडळाचे ऐतिहासिक कार्य — बा. रं. सुंठणकर
- २२) मराठी शाहिरी वाङ्मय — म. ना. सहस्त्रबुद्धे
- २३) वारकरी संपद्राय : उदय व विकास — भा. पं. बहीरट
- २४) श्री ज्ञानदेवांचे अध्यात्मचिंतन आणि आधुनिक विज्ञान — प्रा. गोपाळराव मयेकर
- २५) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास खंड १ — प्र. न. जोशी
- २६) मराठी शाहिरी पोवाडा — डॉ. विश्वनाथ शिंदे
- २७) बखर वाङ्मय : उद्गम आणि विकास — बापूजी संकपाल
- २८) मराठी बखर गद्य — संपा. गं. ब. ग्रामोपाध्ये
- २९) मराठी लावणी — म. वा. धोंड
- ३०) मराठी लावणी वाङ्मय — गंगाधर मोरजे

दा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

तृतीय वर्ष कला

सत्र - सहा

बी. ए. मराठी (ऐच्छिक) अभ्यासक्रम (सत्रपद्धती)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ - ३ तास

एकूण गुण - ८०

प्रश्न क्र. १ - गरूडझेपवर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न (पर्यायासह).

- १६ गुण

प्रश्न क्र. २ - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास यावर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न (पर्यायासह).

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ३ - गरूडझेपवर आधारित संदर्भासहित स्पष्टीकरण (पर्यायासह).

(चार वाक्यांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ४ - लघुत्तरी चार उपप्रश्नांचा एक गट (पर्यायासह).

(भाषाविज्ञान या पुस्तकातील रूपिम आणि पदविचार या प्रकरणावर दोन प्रश्न व प्रमाणभाषा आणि बोली या प्रकरणावर दोन प्रश्न. असा चार प्रश्नांचा एक गट किंवा दुसरा गट)

- १६ गुण

प्रश्न क्र. ५ - अतिलघुत्तरी प्रश्न - सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(गरूडझेपवर दोन प्रश्न, प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास यावर चार प्रश्न व भाषाविज्ञान या पुस्तकातील नेमलेल्या दोन प्रकरणांवर दोन प्रश्न. असे एकूण आठ प्रश्न -प्रत्येकी दोन गुणांचे असतील.)

- १६ गुण

विभागवार एकूण गुण

गरूडझेप	-	३६गुण
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	-	२४गुण
भाषाविज्ञान परिचय	-	२०गुण
एकूण गुण	-	८०गुण